

Representantforslag 81 S

(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Christian Tybring-Gjedde, Solveig Horne og Øyvind Korsberg

Dokument 8:81 S (2010–2011)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ib Thomsen, Christian Tybring-Gjedde, Solveig Horne og Øyvind Korsberg om å åpne Grotten for allmennheten

Til Stortinget

Bakgrunn

Henrik Wergeland, født i 1808, bodde inntil like før sin død i Grotten – kort vei fra maktens akse mellom Slottet og Stortinget. Huset er i dag statens æresbolig for kunstnere, og nåværende beboer er i ferd med å flytte ut. Det er derfor naturlig at man nå ser en diskusjon om hvem som er verdig til å overta boligen. Per i dag er det klart at boligen er forbeholdt en kunstner av «særlig høy kvalitet», og det er selvfølgelig knyttet spenning til hvem som anses å ha høy nok kvalitet til å overta Wergelands bolig etter Arne Nordheim. På samme tid er det derimot strid og uenighet om hvorvidt det er riktig å fortsatt benytte huset som kunstnerbolig.

*Flyv ind! flyv ind! Jeg ene er,
ei tænker meer end du; kun seer
hvor Solen kan til Leeg nedlade
sig mellem Gyldenlakkens Blade.*

For det er i tråd med disse ordene fra diktet «Den første sommerfugl» Wergeland levde i Grotten. Her åpnet han sitt hjem for dem som befant seg på utsiden. Som idéhistoriker Jan Christian Mollestad og historiker Torleif R. Hamre skriver i Aftenposten

13. januar 2011, så ble Grotten benyttet til langt mer enn ren forfatterbolig.

Henrik Wergeland er en av våre største forfattere, og blant enkelte vil han fremheves som tidenes norske lyriker. Det er ingen dårlig attest, og bør markere en høy terskel for å få rett til statlig «æresbolig» i hans hjem. At han var kontroversiell i sin levetid, gjør det dessuten ikke enklere å forsvare bruken av Grotten som æresbolig. For hvordan skal politikere ha anledning til å vurdere at enkeltkunstnere – som Wergeland – er så spesielle at de potensielt er «for store for sin samtid»? I denne diskusjonen kan det også diskuteres om beboere må følge Wergelands ånd – det være seg i samfunnsengasjement, sjanger eller lignende.

Det er et paradoks at en kunstner av et slikt format ikke har sitt eget minneste. «Sjenerøse Wergeland gjorde Grotten til et åpent hus,» sier Mollestad og Hamre. Forslagsstillerne stiller seg derfor uforstående til at ikke staten i dag skal gjøre det samme, og la Grotten bli et museum og minneste for en stor lyriker. «Kom til os, du Forstødt! Vi skulde give dig Ly. Vi ere Norges rette Symboler: Vi ere Kjærligheden og Friheden.» var tonen i Wergelands hus. I dag er riktignok ikke lenger spørsmålet om hvorvidt katolikker og jøder skal få et sted å være, men hans samfunnskritikk og engasjement er ikke mindre vesentlig av den grunn. Gjennom Norges grunnlovs historie, som ble til i Grotten, har huset også betydning for nettopp Grunnlovs historie. Dette understreker ytterligere at dette er mer enn en forfatterbolig, og det er nå på tide å gjøre om Grotten til et monument til ære for forfatteren, lyrikeren, teologen og samfunnskritikeren Henrik Wergeland.

*Friheden maa gjæstfri være,
den maa bære,
i sit Hjerte
Kjærlighedens blide Ild.
Ved sin Arne maa den gjerne
see en Fremmed fra det Fjerne,
og hans Smerte
dække med sin Ære til.*

Gjestfrihet, åpenhet og imøtekommenhet. Slik var Wergelands virke i Grotten, og slik mener forslagsstillerne at huset igjen bør bli. Et åpent samlingssted for alle, hvor mennesker utenfor kunstens elite kan komme inn. Hvor alle kan oppleve atmosfæ-

ren av å befinne seg i en stor kunstners hjem, og hvor alle kan lære om mennesket Wergeland.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen iverksette arbeidet med å etablere et museum til ære for Henrik Wergelands forfatterskap og liv i Grotten.

3. februar 2011